

CATHERINE COOKSON

De andere vrouw

ABCOUDE

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK

De veilingmeester trok zijn kin in, tuurde over zijn brilletje de zaal in, schoof zijn hoed wat naar achteren en riep: ‘Waar begin ik mee voor deze kavel bestaande uit een kandelaar en vier mahoniehouten stoelen in chippendalestijl? Opengewerkte rugleuningen, caprioolpoten, klauwpoten. Alles erop en eraan. Daar gaan we dan. Tien? Vooruit, wie begint? Vijf... ik heb hier vijf... zes... zeven... acht... negen... tien... twaalf. Hoor ik daar veertien?’

Alison Read wachtte met haar pen tegen haar lippen gedrukt tot dertig pond voordat ze ging meebieden. Bij vierendertig pond bleven alleen en zij James Holbolt van High Bank nog bieden en door haar pen te bewegen als de slinger van een pendule bood ze achtendertig pond. Holbolt schudde zijn hoofd, waarop de veilingmeester met een lepe blik naar Alison keek en zei: ‘Een damesbod. Achtendertig pond. Geboden door die dame.’ De nadruk op ‘die dame’ was een truc van de veilingmeester

om de mannelijke trots van de particuliere kopers te prikkelen, maar dit keer had hij geen succes. De mannen die in de hoek tussen de ladekasten en andere spullen stonden, waren allemaal handelaren die Alison kenden en wisten wie ze vertegenwoordigde.

‘Voor de dame links van mij. Wie biedt meer? Heren?’ Hij keek de zaal nog een keer rond en toen daalde de ivoren hamer met een zacht klopje neer op de lessenaar. De veilingmeester wierp een blik op zijn catalogus en zei: ‘Aylmer’.

De veilingklerk naast hem bleef doorschrijven en het volgende kavel ging onder de hamer, terwijl Alison de achtendertig pond noteerde in haar lijst met bedragen. Ze was voldaan dat ze deze stoelen had bemachtigd, nadat ze het georgian stel was misgelopen. Die waren echt schitterend – met koper ingelegd op gedraaide poten – en Paul zou ze ook mooi gevonden hebben. Maar ze had wel het Franse acht-dagen-uurwerk met de sèvres-decoratie kunnen kopen en ook de achthoekige georgian wijnkoeler. Dat was echt een topstuk, met mombakkesen als handvatten en taps toelopende poten. Ze schoof voorzichtig van haar stoel af en sloop op haar tenen achter het

groepje bidders langs. Toen ze de handelaars passeerde, fluisterde een van hen: 'Hoe gaat het met Paul?'

Alison fluisterde eveneens: 'Een stuk beter. Toen ik wegging was hij op en zat hij catalogussen te bekijken.' Ze wisselden een glimlach van verstandhouding en ze begon zich een weg te banen door de menigte die bij de uitgang stond. Buiten bleef ze even staan en ze sloeg haar jaskraag op. De eerste sneeuw was overgegaan in ijzel en op deze dag aan het einde van januari was het om vier uur 's middags al bijna donker. Omdat de wegen te glibberig waren was ze niet met de auto gekomen. Het was ook te koud om op de bus te wachten, dus stak ze het marktpllein over en liep binnendoor langs de overbekende, smalle zijstraatjes. Na een stevige wandeling van een minuut of tien begon ze aan de klim op de steile, korte Tally's Rise, bijgenaamd de Gouden Heuvel. Een grappenmaker had het straatje ooit zo genoemd, omdat er bijna uitsluitend antiekwinkels waren. In veel opzichten was het ook een gouden heuvel. Van de zevenentwintig winkels die zich aan weerszijden van de straat bevonden, verkochten er veertien antiek serviesgoed en glas, boeken of antieke

meubels en in de overige zaakjes trof je zo'n beetje van alles aan. In deze straat vond je echter geen rommelwinkels. Geen mens die de stad een beetje kende, zou naar Tally's Rise komen voor ditjes en datjes. Wie zeven shilling zestig betaalde voor een zware wijnkaraf kon daar natuurlijk geen georgian handgeslepen glas voor verwachten. Maar als je op zoek was naar een set georgian trompetglazen en daar rond de veertig pond voor overhad, deed je daar een koopje mee. Je vond in Tally's Rise ook heel wat mooi namaakantiek, maar niet het allergoedkoopste, want hier werd geen rommel verkocht. In het centrum van de stad kon je voor tien pond al een fraaie ladekast kopen. Voor een kast in veel minder goede staat moest je in Tally's Rise rond de vijftig pond neertellen – maar daarvoor had je ook iets wat gedeeltelijk jacobean kon zijn en misschien wel peervormige handgrepen van koper had. Hoewel je voor die prijs toch nooit echte stijlmeubelen kreeg. Een authentieke kast kostte tussen de drie- en vijfhonderd pond. Ja, Tally Rise was een heel interessante straat.

Aylmer's was de laatste winkel helemaal boven aan Tally's Rise en was tegen een rots

gebouwd. De rots – eigenlijk het einde van het klif – vormde de achtermuur in het souterrain van de winkel en de winkeldeur was de enige toegang tot de verdiepingen erboven.

Alison placht te zeggen dat ze in een andere wereld kwam zodra ze de winkeldeur opendeed. Achter die deur vond ze warmte en liefde en die waren meer dan welkom op deze gure namiddag. Ze trok de deur achter zich dicht en veegde grondig haar voeten op de deurmat, voordat ze op de loper stapte die een pad vormde over de glanzend geboende vloer. Aan weerszijden stond kunstig geschikt donker glanzend meubilair. Voordat ze het einde van de loper bereikt had, verscheen er in de deuropening achter in de diepe winkel een man. Hij was al oud en zijn schouders waren zo gebogen dat hij haast gebocheld leek. Maar hij glimlachte stralend en hij begroette Alison met heldere stem: ‘Wat zie jij er verkleumd uit. Hadden ze geen verwarming aan vandaag?’

‘Zoals gewoonlijk, Nelson. Ik ben blij dat ik thuis ben.’

‘Dat kan ik me voorstellen. En, heb je iets gekocht? Heb je die mezzotinten?’

‘Nee. Sorry, Nelson. Die waren te duur.

Maar ik heb wel de gedecoreerde klok, je weet wel. En ook de stoelen.'

'Dat stel georgians?'

'Nee, die zijn ook mijn neus voorbijgegaan. Ze deden tweeënzeventig pond.'

'Wauw! Wat een smak geld!'

'Is hier nog iets gebeurd vanmiddag?'

'Nee, juffrouw Alison,' lachte hij. 'Niet met zulk rotweer.'

'Nee, natuurlijk niet. De mensen blijven liever binnen en dat kan ik hun niet kwalijk nemen. Heb je al thee gehad?'

'Nee, nog niet. De lieve Angeline zal er zo wel mee komen.'

Lachend draaide Alison zich om en deed een deur aan de rechterkant van de winkel open. Erachter was een met hoogpolig tapijt belegde gang met aan het eind een trap naar de eerste verdieping. Daar, aan weerszijden van de overloop, lagen twee kamers. Haar slaapkamer en die van Paul. Via een andere met tapijt belegde trap kwam ze in een bredere hal waar ze haar jas en wandelschoenen uittrok. Terwijl ze daarmee bezig was riep iemand uit de keuken: 'Bent u dat, juffrouw Alison? U zult wel blij zijn dat u binnen bent. Wat een weer!' en in de hal verscheen een

vrouw die een dienblad droeg. Ze was klein en fors, ze had een rimpelig gezicht en – onnatuurlijk – zwart haar. Met een wrevelige trek op haar gezicht zei ze: ‘Hij zou het wel eens mogen komen halen.’

Alison reageerde niet. Ze sloeg alleen haar ogen ten hemel terwijl ze haar sloffen uit de halkanst pakte. De vete tussen mevrouw Dickenson en Nelson was voor haar en Paul een bron van vermaak. Nelson was afkomstig uit het noorden van Engeland. Nellie Dickenson was een typisch product van dit kustplaatsje. Ze was behoudend en, zoals ze zelf grif toegaf, vastgeroest in haar gewoontes. Nelsons rappe tong en losse manieren ergerden haar verschrikkelijk.

Met het dienblad naar de trap manoeuvrend zei ze: ‘Alles staat klaar.’

‘Dank je, Nellie.’ Alison liep verder de hal in. Toen ze de woonkamer betrad, zag ze dat alles inderdaad klaarstond.

Zoals gewoonlijk stond de theetafel naast de hoge schouw. Paul Aylmer zat onderuitgezakt op de canapé voor het vuur en had zijn hoofd tegen de leuning gelegd. Zelfs nu hij weggezakt was in de kussens kon je zien dat hij een grote man was. Op het eerste gezicht

zou hij met zijn dikke, blonde, aan de slapen grijzende haar kunnen doorgaan voor een Scandinaviër. Hij had een sterk gezicht. Zijn ogen stonden ver uit elkaar, maar lagen niet diep en waren bekroond met dikke wenkbrauwen. Als zijn gezicht ontspannen was stonden zijn mondhoeken iets omhoog, waardoor hij voortdurend leek te monkelen. Zelfs als hij kwaad keek, bleven zijn mondhoeken nog omhoog gericht, wat voor de toeschouwer heel verwarrend was. Hij had eigenlijk een gesloten gezicht; een kalm, ondoorgrondelijk gezicht dat niets verried. Zelfs als je er wel iets aan meende af te lezen werd je daarmee waarschijnlijk op het verkeerde been gezet. Maar dit gezicht was Alisons hele leven.

Alison was twaalf jaar toen ze Paul Aylmer voor het eerst had gezien. Haar oom Humphrey had haar al veel verteld over zijn vriend, die hij kende uit de oorlog. Als hij vanuit Leeds naar het zuiden ging om hem te bezoeken, paste hun huishoudster op haar. Na een van die bezoeken had hij gezegd: 'Paul wil dat ik alles hier opdoek en zijn partner word, maar ik heb tegen hem hetzelfde gezegd, aangezien we op dezelfde golflengte zitten. Hij houdt van de zuidkust, maar ik houd

van mijn goeie, oude Leeds en ik zie me nergens anders werken.'

Een maand later had ze Paul Aylmer ontmoet, op oom Humphreys begrafenis. Ze was op een avond uit school gekomen en had de huishoudster in tranen gevonden. Mevrouw Crosbie had gezegd: 'Ga zitten, liefje. Kom even naast me zitten, want ik moet je iets vertellen.' Maar zelfs toen ze hoorde hoe alles precies was gebeurd, kon ze nog nauwelijks bevatten dat haar oom Humphrey dood was en dat ze andermaal alleen stond. Alleen andere mensen werden tegen een muur geplet door een slippende vrachtwagen, maar niet haar oom. Ze had geen herinneringen aan haar ouders, en oom Humphrey was haar vader en moeder tegelijk geweest. Haar moeder was gestorven toen Alison twee jaar oud was en haar vader had niet lang daarna zelfmoord gepleegd. Daar was ze pas achter gekomen op haar elfde, toen ze in de winkel twee mannen met haar oom hoorde praten. 'Tragisch,' zei een van de mannen, 'de moeder die stierf en de vader die daar kapot van was. Er zou toch iets gedaan moeten worden om het bezit van vuurwapens te beperken.'

Dat ze na de begrafenis van haar oom ach-